

ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

(Άρθρο 23(3)(γ) του Ν.33/64 – Μεταβατικές Διατάξεις)

(Έφεση Κατά Απόφασης Διοικητικού Δικαστηρίου Αρ. 82/2020)

26 Μαρτίου, 2025

[ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, ΣΑΝΤΗΣ, Δ/ΣΤΕΣ]

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Εφεσείουσα,

v.

ΣΤΑΥΡΟΥ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ

Εφεσίβλητου.

*P. Πασιουρτίδη (κα), για Α. Τριανταφυλλίδης & Υιοί ΔΕΠΕ, για την
Εφεσείουσα.*

N. Γεωργίου, για Καλλής & Καλλής ΔΕΠΕ, για τον Εφεσίβλητο.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Η ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου θα δοθεί
από τον Οικονόμου, Δ.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Δ.: Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (εν τοις εφεξής «η εφεσείουσα ή η Επιτροπή») με απόφαση της ημερ. 13.2.2017 επέβαλε στον εφεσίβλητο διοικητικό πρόστιμο ύψους €20.000 για παράβαση του Άρθρου 139 του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου του 2007, Ν. 144(I)/2007 και διοικητικό πρόστιμο ύψους €25.000 για μη συμμόρφωση με την παράγραφο 9(1) της Οδηγίας ΟΔ 144-2007-01 του 2012 για τις Προϋποθέσεις Χορήγησης Άδειας και Λειτουργίας ΚΕΠΕΥ.

Ο εφεσίβλητος καταχώρισε προσφυγή προς ακύρωση της εν λόγω απόφασης. Αρκούσε για να κριθεί η προσφυγή του, αλλά και επιβαλλόταν, κατά πρώτο να αποφασιστεί ο λόγος ακύρωσης ότι ένα εκ των μελών του Συμβουλίου της Επιτροπής, ο κ. Κύπρος Ιωαννίδης, δεν διέθετε «εγνωσμένη πείρα και κατάρτιση στη χρηματαγορά και την κεφαλαιαγορά», προσόν απαιτούμενο εκ του Νόμου.

Σύμφωνα με το Άρθρο 11(2) του περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμου του 2009, Ν. 73(I)/2009, (εν τοις

εφεξής «ο Νόμος») όπως ίσχυε κατά τον επίδικο χρόνο (Νόμοι του 2009 έως 2016):

«11(2) Ως μέλη του Συμβουλίου διορίζονται πρόσωπα ανωτάτου ηθικού επιπέδου, εγγνωσμένου κύρους, εντιμότητας και εγγνωσμένης πείρας και κατάρτισης στη χρηματαγορά και την κεφαλαιαγορά, τα οποία να είναι ικανά να συμβάλουν στην πραγμάτωση των σκοπών του παρόντος Νόμου, στην ανάπτυξη της ομαλής και μεθοδικής αγοράς αξιών και στην προστασία των επενδυτών και του κοινού.»

Σημειώνουμε ότι σε χρόνο μεταγενέστερο της πρωτόδικης απόφασης και εκκρεμούσης της παρούσας έφεσης το Άρθρο 11 τροποποιήθηκε με αντικατάσταση του εδαφίου (2) δια του τροποποιητικού Νόμου 45(Ι)/2022, ώστε εν τη σοφία του νομοθέτη τα όρια των προσόντων των μελών να διευρυνθούν σε μεγάλο βαθμό, εφόσον περιλήφθηκαν πρόσωπα τα οποία έχουν πανεπιστημιακή κατάρτιση και πείρα όχι μόνο στην χρηματαγορά και την κεφαλαιαγορά αλλά στα νομικά, ή τα οικονομικά ή τη λογιστική ή τις επιχειρήσεις, γενικά. Το εξειδικευμένο προσόν περί της εγγνωσμένης πείρας και κατάρτισης στην χρηματαγορά και την κεφαλαιαγορά περιορίστηκε στα προσόντα διορισμού του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του Συμβουλίου.

Η απόφαση για διορισμό του κ. Ιωαννίδη λήφθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 22.9.2014 μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, με το Υπουργικό Συμβούλιο να κρίνει ότι ο κ. Ιωαννίδης πληρούσε τις πρόνοιες των περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμων για διορισμό του ως μέλος του Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου. Προς στοιχειοθέτηση της κρίσης του αυτής το Υπουργικό Συμβούλιο είχε ενώπιον του δύο στοιχεία: τις πρόνοιες του Άρθρου 11(2) για τις οποίες έτυχε ενημέρωσης από τον Υπουργό και το βιογραφικό σημείωμα του κ. Ιωαννίδη.

Παραθέτουμε το βιογραφικό αυτό σημείωμα:

«Ο κ. Ιωαννίδης είναι απόφοιτος νομικής Πανεπιστημίου Cambridge, με πτυχία BA και MA. Είναι, επίσης, Barrister, μέλος του Middle Temple. Είναι λέκτορας και εξεταστής του εταιρικού δικαίου του Νομικού Συμβουλίου, καθώς και μέλος της Επιτροπής Εταιρειών και Φορολογικού Σχεδιασμού του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Έχει στο παρελθόν διατελέσει μέλος της Καθοδηγητικής Επιτροπής Εταιρικού Δικαίου του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και πρόεδρος της Ομάδας Εργασίας Εταιρικού Δικαίου του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την Κυπριακή Προεδρία το 2012. Ο κ. Ιωαννίδης ασκεί το δικηγορικό επάγγελμα ως συνέταρος στην εταιρεία Χατζηαναστασίου Ιωαννίδης ΔΕΠΕ. Εκ των προαναφερθέντων, ο κ. Ιωαννίδης κρίνεται ως ικανός να συμβάλει στην πραγμάτωση των σκοπών

των περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμων του 2009 έως 2014. Ο κ. Ιωαννίδης δεν έχει καταδικαστεί για οποιονδήποτε ποινικό ή άλλο αδίκημα, δεν τελεί υπό πτώχευση και χαίρει εκτίμησης και αναγνώρισης στο ευρύτερο επαγγελματικό του περιβάλλον. Αντίγραφο του βιογραφικού σημειώματος του κ. Ιωαννίδη επισυνάπτεται στην Πρόταση.»

Πρωτοδίκως ο ευπαίδευτος δικηγόρος του εφεσιβλήτου εισηγήθηκε ότι νόμιμη είναι η συγκρότηση του συλλογικού οργάνου μόνο αν ως τακτικά μέλη του ορίστηκαν πρόσωπα που δικαιούνται και είναι σε θέση να ασκήσουν τα καθήκοντα τους (Π.Δ. Δαγτόγλου, *Γενικό Διοικητικό Δίκαιο*, 3^η έκδοση, παράγραφος 955). Παρέπεμψε επίσης σχετικά στην υπόθεση ***Kyriacos Syghariotis and others v. The Republic (1965) 3 CLR 317***, όπου η απόφαση συλλογικού οργάνου ακυρώθηκε λόγω παράνομης συμμετοχής δύο προσώπων στα μέλη του και στην ***Δημητριάδης κ.α. v. Πολυνείκη κ.α. (2008) 3 AAD 1***, στην οποία η απόφαση ακυρώθηκε επειδή ο διορισμός του Προέδρου κρίθηκε παράνομος. Η ευπαίδευτη δικηγόρος της εφεσείδουσας απάντησε ότι από το περιεχόμενο των σχετικών πρακτικών του Υπουργικού Συμβουλίου επιβεβαιώνεται ότι όχι μόνο έγινε η δέουσα διερεύνηση αλλά δόθηκε και αναλυτική αιτιολογία.

Το πρωτόδικο δικαστήριο, αφού σημείωσε ότι από το βιογραφικό του κ. Ιωαννίδη προκύπτει πως πρόκειται για αξιόλογο και ικανό νομικό, έκρινε ότι «δεν αποδεικνύεται η απαίτηση του Νόμου για εγνωσμένη πείρα και κατάρτιση στην χρηματαγορά και την κεφαλαιαγορά. Η ενασχόληση του με ζητήματα εταιρικού δικαίου μπορεί να εκληφθεί ως συναφής, αλλά δεν είναι εξειδικευμένη ως ο Νόμος απαιτεί σε θέματα χρηματαγοράς και κεφαλαιαγοράς και μάλιστα στο βαθμό της κατοχής αναγνωρισμένης πείρας και κατάρτισης. Το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη λήψη της απόφασης διορισμού του κ. Ιωαννίδη περιορίστηκε στην περιγραφή των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων του χωρίς να αιτιολογήσει, ως όφειλε, πώς τα προσόντα αυτά - τα οποία δεν φαίνεται εκ πρώτης όψεως να ικανοποιούν το ψηλό επίπεδο εξειδίκευσης που απαιτεί ο Νόμος - αρκούν για τον διορισμό του εν λόγω προσώπου. Συνεπώς η συγκρότηση της καθ' ης η αίτηση κρίνεται παράνομη και ως τέτοια οδηγεί σε εξ υπαρχής ακύρωση της διαδικασίας χωρίς την ανάγκη εξέτασης του άλλου λόγου ακύρωσης που αφορά στην έλλειψη αιτιολογίας.» Το πρωτόδικο δικαστήριο αναφερόταν στον πρώτο λόγο ακύρωσης με τον οποίο προβλήθηκε ο ισχυρισμός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ημερ. 13.2.2017 ήταν ανατιολόγητη.

Ως αποτέλεσμα, με τον μοναδικό λόγο έφεσης προσβλήθηκε το εύρημα του πρωτόδικου δικαστηρίου ότι η συγκρότηση της Επιτροπής ήταν παράνομη καθότι από το βιογραφικό του κ. Ιωαννίδη δεν αποδεικνύεται η απαίτηση του Νόμου για εγνωσμένη πείρα και κατάρτιση, και ότι το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη λήψη της απόφασης διορισμού δεν αιτιολόγησε επαρκώς γιατί τα προσόντα του αρκούσαν για διορισμό.

Αγορεύοντας η ευπαιδευτη δικηγόρος της εφεσείουσας εισηγήθηκε ότι από το βιογραφικό σημείωμα επιβεβαιώνεται η εκτεταμένη κατάρτιση και εμπειρία του κ. Ιωαννίδη σε θέματα εταιρικού δικαίου στα οποία περιλαμβάνεται η κεφαλαιαγορά και η χρηματαγορά. Το ζητούμενο, εισηγήθηκε η ευπαιδευτη δικηγόρος της εφεσείουσας, δεν είναι το κατά πόσον η πείρα και η κατάρτιση του συγκεκριμένου μέλους συναρτάται αποκλειστικά με την χρηματαγορά και την κεφαλαιαγορά, ούτε και ζητείται κάτι τέτοιο από το Νόμο. Ζητούμενο είναι το κατά πόσο η πείρα και η κατάρτιση που διαθέτει είναι τέτοια ώστε εύλογα να μπορεί να θεωρηθεί ότι κατέχει την απαιτούμενη πείρα και κατάρτιση στην χρηματαγορά και την κεφαλαιαγορά. Τέτοια πείρα και κατάρτιση αποκτάται με την ενασχόληση με τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην

χρηματαγορά και την κεφαλαιαγορά και με το σχετικό νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τις εταιρείες αυτές και τη λειτουργία τους. Επομένως, ένα πρόσωπο όπως ο κ. Ιωαννίδης, με ιδιαίτερη εξειδίκευση στον τομέα των εταιρειών, ασφαλώς και έχει την απαιτούμενη πείρα και κατάρτιση. Αρκεί απλή ανάγνωση των περιεχομένων του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113, για να διαπιστώσει κανείς με ευκολία τη συνάρτηση και αλληλεξάρτηση της ενασχόλησης και πείρας με το δίκαιο των εταιρειών και της χρηματαγοράς και της κεφαλαιαγοράς. Τούτο επιβεβαιώνεται και από το προοίμιο του περί Εταιρειών Νόμου που περιλαμβάνει και εναρμόνιση ευρωπαϊκών διατάξεων άρρηκτα συνδεδεμένων με την χρηματαγορά και την κεφαλαιαγορά. Συνεπώς η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο ασχολήθηκε ειδικά με τα προσόντα και την πείρα του κ. Ιωαννίδη, ήταν καθόλα εύλογα επιτρεπτή ώστε να καθίσταται ανεπίτρεπτη οποιαδήποτε παρέμβαση του δικαστηρίου στην κρίση του. Το πρωτόδικο δικαστήριο δεν μπορούσε να προβεί το ίδιο, όπως έπραξε, σε πρωτογενή κρίση και να υποκαταστήσει την κρίση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Από πλευράς εφεσιβλήτου δεν αμφισβητήθηκε, αντιθέτως αναγνωρίστηκε, ότι ο κ. Ιωαννίδης είναι πρόσωπο ανωτάτου ηθικού

επιπέδου, εγνωσμένου κύρους και εντιμότητας. Υποβλήθηκε όμως ότι η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου περιλαμβάνει μόνο τα προσόντα του κ. Ιωαννίδη και απλώς το συμπέρασμα ότι *«κρίνεται ως ικανός να συμβάλει στην πραγμάτωση των σκοπών των περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμων.»* Ενώ θα έπρεπε να περιλαμβάνει τους λόγους οι οποίοι ήταν ικανοί να εντάξουν την πείρα και τα προσόντα του, τα οποία ήταν νομικής και εταιρικής υφής, εντός της απαιτούμενης από τον Νόμο έννοιας της *«εγνωσμένης πείρας και κατάρτισης στην χρηματαγορά και την κεφαλαιαγορά»*. Τα όσα εισηγούνται με την αγόρευση τους οι ευπαίδευτοι δικηγόροι της άλλης πλευράς δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη εφόσον η αναγκαία υπαγωγή θα έπρεπε να περιλαμβάνεται στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Εν όψει του κενού αυτού δεν μπορεί να γίνεται λόγος για παρέμβαση στη διακριτική ευχέρεια της διοίκησης για το εύλογα επιτρεπτό.

Η ευπαίδευτη δικηγόρος της εφεσείουσας εισηγήθηκε ότι σε αντίθεση με την υπόθεση ***Exxon Mobil Cyprus Ltd κ.α. ν. Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (2011) 3 ΑΑΔ 449***, όπου ο διορισμός του Προέδρου της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού κρίθηκε παράνομος, εφόσον στα έγγραφα διορισμού του δεν υπήρχε

οποιαδήποτε αναφορά στα απαιτούμενα από τον νόμο προσόντα και ουδεμία αιτιολογία είχε δοθεί αναφορικά με την κατοχή τους από τον Πρόεδρο, εν προκειμένω το Υπουργικό Συμβούλιο ασχολήθηκε ειδικά με τα προσόντα και την πείρα του κ. Ιωαννίδη.

Η αναφορά όμως ήταν απλώς λεκτική. Ελλείπει οποιαδήποτε κρίση ως προς το κατά πόσον η «*πείρα*» του συγκεκριμένου προσώπου αποτελούσε «*εγνωσμένη πείρα*», όπως ο Νόμος απαιτεί στην χρηματαγορά και κεφαλαιαγορά, ήτοι «*γνώση που αποκτάται όχι θεωρητικά, αλλά στην πράξη κατά την εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων που κατέχει κάποιος ή με την εξάσκηση*»,¹ ή, κατά τη νομολογία μας, «*πρακτική γνώση που αποκτά κάποιος με το να επιδίδεται σε συγκεκριμένο είδος εργασίας*».² Ελλείπει, παράλληλα, οποιαδήποτε κρίση ως προς το κατά πόσον η «*κατάρτιση*» του συγκεκριμένου προσώπου, όρος που αναφέρεται σε σπουδές,³ αποτελούσε «*κατάρτιση*» στην χρηματαγορά και κεφαλαιαγορά όπως ο Νόμος απαιτεί. Χωρίς τέτοια υπαγωγή, όχι απλώς καταγραφή, των προσόντων του συγκεκριμένου προσώπου στα απαιτούμενα από τον Νόμο προσόντα από το Υπουργικό Συμβούλιο καθίσταται αδύνατος

¹ Βλ. Μπαμπινιώτης σελ. 1365, η χρήση λεξικού εν προκειμένω είναι θεμιτή εφόσον αφορά σε λέξη της καθομιλουμένης.

² «*Experience is the practical knowledge acquired from applying one's self to a particular type of work*» (Γεωργίου ν. ΑΗΚ (1999) 3 ΑΑΔ 674 και *Hadjisavvas v. Republic* (1982) 3 CLR 76).

³ Βλ. Μπαμπινιώτης, σελ. 860.

ο δικαστικός έλεγχος. Αυτή ήταν η έννοια της πρωτόδικης απόφασης και όχι ότι προχώρησε το ίδιο το δικαστήριο σε ουσιαστική αξιολόγηση των προσόντων και της πείρας του κ. Ιωαννίδη υποκαθιστώντας την κρίση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η παραπάνω διαπίστωση καθιστά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου πάσχουσα, την συγκρότηση της Επιτροπής παράνομη και τον διορισμό του κ. Ιωαννίδη άκυρο. Όπως σωστά υπέδειξε ο ευπαιδευτος δικηγόρος του εφεσίβλητου σε τέτοια περίπτωση δεν μπορεί να γίνεται λόγος για διακριτική ευχέρεια της διοίκησης.

Με το περίγραμμα αγόρευσης της εφεσείουσας τέθηκε στο τέλος ότι, ανεξαρτήτως των ανωτέρω, εσφαλμένα το πρωτόδικο δικαστήριο προχώρησε και ακύρωσε την προσβαλλόμενη απόφαση για λόγους που αφορούσαν σε παράνομη συγκρότηση της Επιτροπής λόγω του κ. Ιωαννίδη, αφού το συγκεκριμένο μέλος δεν συμμετείχε στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης ημερ. 13.2.2017, εφόσον τότε δεν αποτελούσε μέλος της Επιτροπής. Συνεπώς ακόμα και αν η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ήταν παράνομη δεν θα μπορούσε να επιδράσει στην εγκυρότητα της προσβαλλόμενης απόφασης. Ως προς τούτο η άλλη πλευρά απάντησε ότι τέτοιο ζήτημα

δεν προβλήθηκε και δεν εξετάστηκε πρωτοδικώς. Άρα δεν θα μπορούσε να αποτελέσει λόγο έφεσης. Εν πάση περιπτώσει, ούτε ως λόγος έφεσης έχει τεθεί. Παρά ταύτα ο ευπαίδευτος δικηγόρος του εφεσιβλήτου απάντησε και επί της ουσίας, υποδεικνύοντας ότι ο κ. Ιωαννίδης είχε συμμετάσχει σε προκαταρκτικές αποφάσεις οι οποίες μαζί με την τελική, στην οποία έχουν ενσωματωθεί, αποτελούν τη σύνθετη διοικητική ενέργεια η οποία προσβλήθηκε. Δεν θα επεκταθούμε, εφόσον το ζήτημα δεν ήταν ποτέ επίδικο.

Η πρωτόδικη απόφαση επικυρώνεται.

Η έφεση απορρίπτεται με €3.500 έξοδα πλέον ΦΠΑ υπέρ του εφεσιβλήτου και εναντίον της εφεσείουσας.

Τ.Θ. Οικονόμου, Δ.

Δ. Σωκράτους, Δ.

Ν. Σάντης, Δ.

/φκ